

REFERAT Klima og Miljøudvalget d. 16-06-2025

Mødedato Mandag d. 16. juni 2025 kl. 16:00

Mødested Mødelokale 273, Rådhuset, Rådhusvej 8, 4180 Sorø

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Meddelelser.....	4
Ny indkøbs- og udbudspolitik for Sorø Kommune.....	5
Drøftelse: Opsamling på temamødet om klima i kommunalbestyrelsen den 21. maj 2025.....	7
Orientering - planlægning af klimaindhold på Holberg Folkemødet.....	8
Underskriftsark.....	13

Punkt 103: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-7-22

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Indstilling

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Dagsorden godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 104: Meddelelser

00.01.00-G01-8-22

Kort Resume

Meddelelser og informationer fra udvalgsmedlemmer og centre gives på mødet, det til udvalgets orientering.

Sagens gang

Klima og Miljø, udvalget.

Indstilling

Fagcenter Teknik, Miljø, og Drift indstiller, at:

1. Meddelelser tages til efterretning.

Beslutning

I arbejdet med den grønne trepart i Sorø, Kommune er nu indmeldt så mange potentielle arealer til, at de fastlagte mål for kvælstof kan nås.

Punkt 105: Ny indkøbs- og udbudspolitik for Sorø Kommune

00.01.00-P00-9-22

Kort Resume

Team Indkøb har udarbejdet en ny indkøbs- og udbudspolitik for 2025-2028.

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Indstilling

Stabscenter IT og Digitalisering, Automatisering og Indkøb indstiller, at:

1. Den nye indkøbs- og udbudspolitik drøftes.

Beslutning

Punktet drøftet. Klima og Miljøudvalget udtrykte opbakning til ”trappen” og til den foreslåede model for certificeringer. De bakkede op om et ambitiøst mål for økologi og anbefaler sølvmærke svarende til 60 % økologi. Klima og Miljøudvalget anbefaler endvidere en E-handelsgrad på 25 %.

Beskrivelse af sagen

På mødet deltager økonomi og stabsdirektør Michael Christensen, Rune Haumand leder af automatisering og indkøb, samt udbudskonsulent Mette Dyhre Nielsen og der gives et oplæg om den nye indkøbs- og udbudspolitik.

Den nye indkøbs- og udbudspolitik tager udgangspunkt i 4 pejlemærker:

1. Kvalitet og værdi.
2. Klima og miljø.
3. Social bæredygtighed.
4. Lokale hensyn.

Den nye indkøbs- og udbudspolitik lægger vægt på:

- Professionelle og effektive indkøb med fokus på kvalitet og værdi,
- Konkrete miljø- og klimahensyn,
- Etisk og socialt ansvarlige leverandørkrav, herunder brug af arbejdsklausuler og uddannelsesklausuler,
- Hensyn til lokale virksomheder gennem dynamiske indkøbssystemer,

og den indeholder 4 konkrete mål:

1. Øget e-handelsgrad fra 16,1 % (2023) til 20 %.
2. Opnåelse af en IKU-procent (IKU=indikator for konkurrenceudsættelse) på 35 % i 2030 (nuværende 33 %).
3. Krav om certificering for så vidt angår bygge- og anlægsprojekter – både når det gælder nybyggeri og renoveringer.
4. Økologiske fødevarerindkøb svarende til Det Økologiske Spisemærkes sølvmærke på 60 %.

For så vidt angår pkt. 1 om øget e-handelsgrad er det hensigten, at politikerne skal drøfte %-satsen – er 20 % tilstrækkeligt, eller vil vi være mere ambitiøse og således sætte mål om 25 %? I den forbindelse henledes opmærksomheden på den e-handelsbekendtgørelse, der trådte i kraft pr. 1. januar 2025, hvor flere områder er gjort obligatoriske (se vedhæftede liste over e- handelsområder).

For så vidt angår pkt. 2 om opnåelse af en IKU-procent på 35 % i 2030 er det hensigten, at politikerne skal drøfte ambitionsniveauet for udbud i Sorø Kommune.

For så vidt angår pkt. 3 om certificeringskrav fsva bygge- og anlægsprojekter er der forsøgt lagt et snit, således at kravet ikke udgør et markant fordyrende element for projekterne.

For så vidt angår pkt. 4 om økologiske fødevarerindkøb er det hensigten, at politikerne skal drøfte af niveauet af disse. På nuværende tidspunkt udgør økologiske fødevarerindkøb ca. 17 % (se vedhæftede oversigt modtaget fra SKI), hvilket er væsentligt under gennemsnittet for de kommuner, der er tilsluttet SKIs fødevareraftale. Det er derfor indiskutabelt et mål, at vi i Sorø Kommune skal øge andelen af indkøb af økologiske fødevarer, men hvilket niveau, skal der løftes til? Det Økologiske Spisemærke kommer i 3 mærker – guld, sølv og bronze. Sølvmærket svarer til, at minimum 60 % af fødevarerindkøbene er økologiske, mens bronzemærket svarer til at minimum 30 % af fødevarerindkøbene er økologiske. Endvidere kan procentsatsen opgøres på forskellig vis: økologiske indkøb i kroner/ører eller økologiske indkøb i ”vægt”. Ønsker vi ”ren økologi” eller er bæredygtighed, for eksempel i form af sæson- eller lokale varer mere tungtvejende?

Bilag

Bilag 3 Økologiandel på aftale 50.90 - Sorø

Bilag 2 Udbredelse af e-handel

Bilag 1 Indkøbs- og udbudspolitik - Team Indkøb

Punkt 106: Drøftelse: Opsamling på temamødet om klima i kommunalbestyrelsen den 21. maj 2025

00.01.00-P00-9-22

Kort Resume

Den 21. maj 2025 blev der afholdt temamøde om klima i kommunalbestyrelsen. Opsamling på temamødet drøftes.

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Indstilling

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Udvalget drøfter opsamling på temamødet om klima i kommunalbestyrelsen den 21. maj 2025.

Beslutning

Klima og Miljøudvalget udarbejder et udkast til opsamling til næste møde d. 18. august, med eventuel bistand fra administrationen.

Beskrivelse af sagen

Den 21. maj 2025 blev der afholdt temamøde om klima i kommunalbestyrelsen. Dels med oplæg fra de enkelte udvalg om status på klimahandleplanens fremdrift, samt oplæg ude fra med fokus på revision af klimahandleplanen. Opsamling på temamødet drøftes.

Punkt 107: Orientering - planlægning af klimaindhold på Holberg Folkemødet

00.01.00-P00-9-22

Kort Resume

På møde i Klima og Miljøudvalget d. 17. marts 2025 (pkt. 90) blev udkast til en plan for klima i Naturzonen på Holberg Folkemødet drøftet. Siden har planen udviklet sig og denne sag udgør en status på udviklingen af klimaindhold på Holberg Folkemødet.

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Indstilling

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Udvalget tager orientering om planlægning af klimaindhold til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Beskrivelse af sagen

Holberg Folkemødet i Sorø sætter i 2025 fokus på Sorøs DNA: Kultur, Natur og Historie. Med Holberg som rammen for folkemødet er ambitionen at fremme den demokratiske samtale og trække tråde til oplysningstidens vigtige temaer frihed og oplysning. I en tid hvor nye rationaler om vores natur og klima tager form, er denne ramme en kærkommen mulighed for at skabe åbne og nysgerrige samtaler og debatter om hvilke grønne løsninger vi skal stræbe efter som samfund.

Til at understøtte en klimavinkel på Holberg Folkemødet er der afsat 100.000 kr. fra Klimatrappen. Denne sag udgør en status på planlægning af klima indhold på folkemødet til orientering af Klima og Miljøudvalget.

Hovedscenen:

Tid	Indslag/indhold	Noter
13.00-14.00	<p><i>Samtale</i></p> <p>Hvordan redder vi kloden – med håbet i behold?</p> <p>En aktuel og livsnær samtale om mod, muligheder og vilje til forandring.</p> <p>Grøn omstilling er på alles læber – men hvad betyder den egentlig for os som borgere og som velfærdsstat? Meteorolog Jesper Theilgaard og tidligere miljøminister Ida Auken og forfatter til bogen <i>Tro på det</i>, går i dialog om klimaets alvor og fremtidens handlemuligheder. Med Holbergs oplysende ånd i ryggen tager de fat i spørgsmål som: Hvordan navigerer vi i Power-to-X, atomkraft og fælles ansvar? Hvilke forhindringer skal overvindes – og hvilke håb kan vi gribe?</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • Meteorolog Jesper Theilgaard har i over 40 år formidlet vejret til danskerne – i dag bruger han sin store viden til at tale om de klimaændringer, der kræver handling her og nu. • Ida Auken er en dansk politiker og tidligere minister. Hun har siden januar 2021 repræsenteret Socialdemokratiet i Folketinget. I 2022 udkom hun med bogen Tro på det – klima, håb og handlekraft.
--

Naturzonen:

Fortælling: ”Gør noget godt for natur, miljø og klima, og få dit håb for en levedygtig planet tilbage”.

Program i debatteltet i naturzonen:

Borgmesteren åbner folkemødet kl. 11-11.30, derfor ingen indlæg på naturteltet i det tidsrum.

Tid	Indslag/indhold	Noter
11.30	<p><i>Paneldebat</i></p> <p>Kan vi bo bedre? Parcelhuset til debat:</p> <p>Vi bygger større og vi bygger nyt til skade for naturen og klimaet. Hvordan kan vi i Sorø Kommune finde bedre måder at bo på, der også tager hensyn til klima og natur? Kan vi slå to fluer med et smæk; gentænke brug af eksisterende boliger og samtidig friholde areal til vild natur? Og kan vi i den proces lade os inspirere af måden man boede på i Holbergs tid?</p> <p>Bekræftede paneldebatdeltagere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mette Mechlenborg, seniorforsker Build AAU • Anders Boisen, foredragsholder om tiny living <p>Evt. Moderator: Iben Maria Zeuthen</p>	<p>Er i dialog med Iben Maria Zeuthen om moderatorrolle</p>
12.30	<p><i>Paneldebat</i></p> <p>Mere grønt på middagsbordet:</p> <p>I Danmark køber vi ofte importerede grøntsager i det lokale supermarked, men hvad hvis danske landbrug kunne dyrke flere økologiske eller regenerative grøntsager til afsætning lokalt? Og hvad hvis vi samtidig kunne opnå at passe bedre på naturen og klimaet? Lige nu er vores fødevarer system ikke gearet til det. I denne paneldebat stiller vi derfor skarpt på spørgsmålet; hvordan får vi mere lokal og grøn mad på middagsbordet? Hvilke udfordringer møder lokale økologiske</p>	<p>Er i dialog med Iben Maria Zeuthen om moderatorrolle</p>

	<p>og regenerative lokale producenter for at afsætte lokalt? Og hvilken rolle spiller vores supermarkeder i denne omstilling?</p> <p>Bekræftede paneldebatdeltagere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Emil Svedborg, ejer af Leben, lokalt regenerativt jordbrug, leverer grønt til Sorø Fødevarefællesskab, og underviser på Slagelse Landbrugsskole ZBC • Ella Hilker, stifter af Haverefugiet • Brian Degn Mårtensen, forstander ved Sorø Fag- og Efterskole <p>Evt. Moderator: Iben Maria Zeuthen</p>	
13.30	Indslag fra Grønt Forum – format og indhold er endnu uafklaret	Har egne midler til oplæg
14.30	Uddeling af Grønt Forums miljøpris til virksomhed/forening/lokal ildsjæl (inkl. præsentation af GF.)	
15.00	<p><i>Samtale</i></p> <p>Klimahandling i fællesskab – borgerne</p> <p>Klimaet kalder på handling og vi kan alle gøre en forskel. Hvordan kan Grønne Nabofællesskaber være en måde for borgere at engagere sig i den grønne omstilling?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Signe Schrøder i samtale med Bent Mariager om planetære grænser og effekten ved Grønne Nabofællesskaber <p>Grønne Nabofællesskaber – de gode eksempler ved lokal organisator Signe Schrøder som facilitator for samtale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Julie Bastholm og tøjbyttemarked • Havenetværk • Grønt Nabofællesskab i et nabolag, fx Broby 	

Indslag i Kultur-debattelt – med klimatema:

Tid	Indslag/indhold	Noter
Ikke bekendt med tid.	<p><i>Oplæg og samtale</i></p> <p>Klimaet Gentænkt: Poetisk videnskab og grønne fællesskaber</p>	Arrangeret i samarbejde med Sorø Bibliotek.

	<p>Tør vi tænke os selv og verden på nye måder? Tør de andre? Hvordan kan vi indgå i nye, bæredygtige kredsløb med mennesker og andre arter?</p> <p>Forfatter Maja Elverkilde og forsker Maria Toft drejer vores blik mod forandring med litteratur, videnskab og hverdagshandlinger.</p> <p>Forfatter Maja Elverkilde taler om bogen ”Jeg plukker græs” og sit arbejde i det svenske Arternes Ambassade. Forsker ved Det Kongelige Akademi, Maria Toft taler om arbejdet med videnskabelig nytænkning og bæredygtige fællesskaber.</p> <p>Efter oplæggene kan man med Maja Elverkilde deltage i en græsplukningsworkshop og en videre samtale.</p>	
Ikke bekendt med tid.	<p>Tør vi møde den fremmede?</p> <p><i>En samtale om tillid, forskellighed og menneskelige møder</i></p> <p>Vi møder fremmede overalt: mennesker, der ikke ligner os. Dem der tænker anderledes, ser anderledes ud, har et andet syn på verdenen, lever på andre måder.</p> <p>Og det store spørgsmål er: Tør vi møde den anden – sådan rigtigt?</p> <p>En samtale med professor Gert Tinggaard Svendsen, Carsten Theede fra Blaffernationen og Menneskebiblioteket.</p>	<p>Blaffernationens Carsten Theede vil bidrage til samtalen om blafning som en alternativ transportform, der fremmer mødet med den fremmede og udgør en vigtig tillidsøvelse.</p>
Ikke bekendt med tid.	<p>Koncert med blafferdigte:</p> <p>I forlængelse af ovenstående samtale vil Carsten Theede fra Blaffernationen sammen med sit band holde en koncert med digte på tommelfingeren.</p>	<p>Ved Blaffernationen, Carsten Theede og co: Asger Kudahl og Mikkel Riiskjær Gravgaard</p>

Workshops og stande:

Dette er fortsat ikke fastlagt og er stadig på ideplan og dermed et forslag til temaer for områder/stande i naturzonen. Flere har vist interesse for at have en stand i naturzonen. Mulighed for ca. 20 stande/pavilloner.

1. Område: Natur og Miljø
 - Vores natur – herunder naturaktiviteter for børn
 1. Danmarks Naturfredningsforening,
 2. Kongskilde Naturcenter,
 3. Naturstyrelsen om deres helårsgræsning v/ Kongskilde,
 4. Naturpark Åmosen
 - Biodiversitet og andre lokale initiativer
 1. Lokalrådene får mulighed for at fortælle om initiativer, erfaringer og inspirere borgere og fællesskaber til klimahandling.
 2. Grusgrave omlægges til biodiversitet
2. Område: De kommunale indsatser
 - Klimahandleplan og klimatilpasning – evt. forbundet til område 5. TMD, Klima
 - Grøn trepart og lavbundskort (evt. med VKST). TMD, Natur og Miljø
 - Naturpulje-projekter inkl. vild med vilje-indsatser. TMD, Natur og Miljø
 - Projekt ”På Sporet” – etablering af bibliotekets 4 cykelruter bl.a. Holbergruten. TMD, Natur og Miljø
3. Område: Tilbage til de gamle dyder fra Holbergs tid:
 - Vi skal tilbage til en tid hvor folk var nøjsomme med deres mad og tøj og lade os inspirere af gode tips og tricks til fx at sylte vores mad eller at reparere huller i yndlingstrøjen.
 - Mulige deltagere:
 1. Grønne Nabofællesskaber / Signe Schrøder, lokal organisator (bekræftet)
 2. Sorø Fødevarefællesskab / Emil Svedborg fra Leben, Bjernede Økologi og frivillige (bekræftet)
 3. Haverefugiet om haveterapi – evt. også det nye grønne nabofællesskab omkring etablering af folkefrugtland (bekræftet)
 4. Reparationsværkstedet / Grønt værksted i Stenlille
 5. Sorø Fag- og Efterskole, evt. med smagsprøver til at inspirere til grønne retter
4. Område: Alternative boligformer:
 - Mulige deltagere:
 1. Workshop hvor Plan taler med borgere om hvordan vi i Sorø Kommune kan gøre vores boliger mindre - hvad skal der til for at få gang i flyttekæderne?
 2. Medarbejdere fra Energi og Ejendomme om energiforbrug i eget hjem – hvad kan man gøre for at energioptimere?
5. Område: Oplysning om alternative grønne transportformer i Sorø Kommune; delemobilitet, cykling, blafning mv. *(eventuelt som en del af klimatorvet)*
 - Mulige deltagere:
 1. Nabogo (bekræftet)
 2. Blaffernationen – gør klar til blaffertur-værksted (bekræftet)
 3. El-cykler og cykel-forhandlere
6. Område: Ideer til interesseorganisationer/nationale foreninger (evt. inkluderet i relevante ovenstående områder)
 - TÆNK
 - Bolius
 - Klimabevægelsen
 - Madkulturen
 - Re:wair

Punkt 108: Underskriftsark

00.01.00-G01-9-22

Kort Resume

Punkt til godkendelse af referat.

Beslutning

Godkendt.